

Jørgen Bæk Simonsen: *Hvad er Islam.*

Akademisk Forlag 2006. 215 sider.

Med daglige historier om Jyllandspostens Muhammed-tegninger, nedbrændte ambassader, boykot og demonstrationer kunne tidspunktet for udgivelsen af Jørgen Bæk Simonsens bog *Hvad er islam* næppe have været mere velvalgt. Bogen er overskuelig i såvel format som indhold og tilbyder – som bogens titel indikerer – svar på et spørgsmål, som mange synes at have en mening om for tiden. Med en let tilgængelig skrivestil tager Simonsen fat på en række emner som islam i koranen, islam som politisk og dogmatisk system, Shari'a, kolonialisme, euro-islam, islamiske og terrorisme, sufisme samt islam og modernitet. Bogen giver gennem en præsentation af islams kilder og en række indflydelsesrige muslimske tænkere fra de første århundrede efter Muhammeds død til nyere tid (fx ibn Safwan, al-Ash'ari, al-Farabi, al-Ghazali, al-Banna, Qutb og al-Mawdudi) en letforståelig introduktion til centrale begreber og konfliktpunkter i islamisk tænkning. Dette gælder fx forskelle mellem shi'a og sunni-islam, forskellige dogmatiske syn på koranens status, på forholdet mellem taqlid og idjtihad, og på forholdet mellem prædestination og menneskets fri vilje. Disse emner præsenteres hele tiden med en fin sans for den mangfoldighed af udtryksformer, der udgør islam.

Bogen er pædagogisk opbygget og rummer udover bibliografi og emneindeks også, som det efterhånden er obligatorisk for bøger om islam, forklaring af en række arabiske termer og en tidstavle over vigtige begivenheder fra profetens fød-

sel til etableringen af en række selvstændige stater i den islamiske verden i 1900-tallet. Yderligere afrundes hvert afsnit med forslag til videre læsning om emnet.

Hvis man ønsker nyskabende perspektiver på islamforskning er det dog ikke her, man skal lede. Snarere fremstår bogen som en solid, populærvidenskabelig introduktion til et stort og komplekst emne. Teksten indeholder fx ikke nogen direkte referencer (andre end til koranen), og der er meget få steder inddraget faglige diskussioner og uenigheder. I stedet fremstår bogen meget deskriptiv med Jørgen Bæk Simonsen placeret som en (al)vidende iagttagere, og man kan således ikke direkte gennemskue, hvor Simonsen har sine oplysninger og analyser fra eller hvilke forskere, han positionerer sig i forhold til.

Enkelte steder brydes den deskriptive stil, og Jørgen Bæk Simonsen træder frem i teksten med kommentarer, der virker implicit henvendt til et publikum forment af mediernes dækning af islam. Dette er fx tilfældet i indledningen til kapitel 5, hvor det (måske med hint til Helle Merete Brix, Torben Hansen og Lars Hedegaards *I krigens hus* fra) påpeges, at enhver konspirationsteori om islams kolonisering af Vesten er fuldstændig uden belæg. Noget tilsvarende gør sig gældende i afrundingen på kapitel 6 om islamiske og islamisk terrorisme, hvor det i noget håndfaste vendinger understreges, at ”Muslimer i Danmark har som alle andre verden over ikke den fjerneste sympati for terrorhandlinger, der dræber uskyldige mennesker, uanset hvilken religion de måtte tilhøre”. Disse kommentarer tydeliggør, at bogen indskriver sig i den løbende debat i det danske samfund

om islam, og at den her tilbyder sig som et nuanceret og sagligt indlæg.

Alt i alt fremstår *Hvad er islam* som en sympatisk og letlæst bog, men spørgsmålet er, hvor meget nyt der er i det – især hvis man hører til dem, der allerede har investeret i Jørgen Bæk Simonsens bog *Det retfærdige samfund* fra 2001, hvor mange af de samme emner er behandlet.

Birgitte Schepelern Johansen, ph.d.-stipendiat
Afd. for Minoritetsstudier, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier
Københavns Universitet